

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 1 7 2 5 4 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

==== Izpitna pola 1 ====

Strukturirane naloge

Ponedeljek, 28. avgust 2017 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1., 1.2. ali 1.3.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36; vsaka naloga je vredna 12 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

M 1 7 2 5 4 1 1 1 0 3

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. naloga

Maja je povzdignila glas nad svojim bratcem Jako, mu požugala s prstom in mu vzela njegovo najljubšo igračo, ker ji je nagajal. Ta je povsesil pogled, ustnice so se mu zatresle in začel je glasno jokati.

- 1.1. Opredelite čustva in navedite dva možna načina nebesednega sporazumevanja, s katerima jih lahko izražamo. (4 točke)
- 1.2. Poimenujte čustvi, ki ju lahko razberemo iz zgornjega dogajanja. Za drugi dve čustvi, ki ju poimenujete, za vsako s primerom ponazorite dva različna načina nebesednega izražanja čustev. (4 točke)
- 1.3. Presodite in utemeljite vpliv čustev na mišljenje in učenje posameznikov (skupaj tri presoje z utemeljitvami). (4 točke)

V sivo polje ne pišite.

Lined writing area consisting of multiple horizontal lines.

2. naloga

Manja je pri sebi ugotavljala, da kadar si v šoli dela zapiske po nareku, največkrat sploh ne ve, kaj piše, ne zapomni si niti cele fraze, kaj šele stavka. Če učiteljica narekuje v počasnejšem ritmu, ima Manja stavek ravno toliko časa v mislih, da ga zapiše, ponoviti ga ne bi znala. Če pa ne zapisuje po nareku, ampak o slišanjem stavku razmisli, ga v mislih tudi ponovi, si ga zapomni in ga lahko zapiše šele čez nekaj minut.

2.1. Poimenujte tri vrste spomina in jih opišite glede na obseg in trajanje.

(4 točke)

2.2. Iz besedila naloge izpišite dele, ki se nanašajo na posamezno vrsto spomina. (Pri tem tudi zapišite, na katero vrsto spomina se nanaša izpisano besedilo.) Za šolski predmet slovenščina navedite in opišite dva načina za izboljšanje zapomnitve učne snovi.

(4 točke)

2.3. Presodite in utemeljite, v katerih primerih informacij ne moremo priklicati iz spomina.

(4 točke)

3. naloga

»Potrebo po kisiku zadovoljujemo vsi na enak način. Kadar nas pri dihanju ovirajo tujki v dihalnih poteh, začnemo refleksno kihati ali kašljati, saj si telo samo prizadeva, da bi prišli do kisika.«

(Prirejeno po: Kompare, A. in ostali (2011). Psihologija: Spoznanja in dileme. Ljubljana: DZS, str. 137)

3.1. Poznamo različne načine zadovoljevanja potreb. Poimenujte način zadovoljevanja potreb, ki je opisan zgoraj. Opišite po eno značilnost za druge tri načine: socializirano, homeostatično in progresivno zadovoljevanje potreb.

(4 točke)

3.2. S primeroma ponazorite socializiran in progresivni način zadovoljevanja potreb tako, da bo v vsakem primeru razvidna in poimenovana drugačna vrsta potrebe (skupaj dva primera).

(4 točke)

3.3. Presodite in utemeljite, s katero obliko učenja se lahko naučimo zadovoljevati potrebe socializirano (ena presoja z utemeljitvijo). Pojasnite, kakšne bi bile posledice v vedenju ali doživljanju predšolskega otroka, če ga ne bi pravočasno naučili socializiranega zadovoljevanja potreb (tri pojasnitve).

(4 točke)

V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 5 4 1 1 1 0 9

A series of 24 horizontal lines providing a writing area for the student.

4. naloga

V psihologiji so različni teoretiki zagovarjali precej skrajna prepričanja glede vpliva dejavnikov razvoja osebnosti, kar je posledično tudi vplivalo na njihove razlage osebnosti (teorije). Dve poznani izjavi, ki ju srečujemo v literaturi, sta:

- A »Dajte mi ducat zdravih otrok in zagotavljam vam, da lahko naključno izberem katerega koli in iz njega naredim, kar želim – zdravnika, pravnika, umetnika, da, celo berača – ne glede na njegove talente, nagnjenja, sposobnosti in raso njegovih prednikov.«
- B »Človek ni gospodar niti samega sebe.«

4.1. Za psihološke teorije osebnosti (psihoanalitične, vedenjske in humanistične) napišite po dve značilnosti.

(4 točke)

4.2. Poimenujte teoriji osebnosti, za kateri sta značilni zgornji izjavi. Za vsako izmed teorij ponazorite, kako bi predstavnik te smeri pojasnjeval vedenje voznika, ki vedno nestrpno vozi (preklinja druge udeležence v prometu, trobi drugim voznikom ...).

(4 točke)

4.3. Presodite in pojasnite, kako sta razvoj osebnosti, glede vplivov temeljnih dejavnikov razvoja, razlagale vedenjske in psihoanalitične teorije osebnosti (skupaj dve presoji s pojasnitvami).

(4 točke)

Prazna stran